

Штефан О. О.

Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності Національної академії правових наук України

ВИКОРИСТАННЯ ЗГЕНЕРОВАНОЇ ШІ ІНФОРМАЦІЇ У СУДОЧИНСТВІ

Штучний інтелект (Artificial intelligence) (далі – ШІ) пройшов еволюцію від чогось фантастичного до реального та повсякденного у всіх сферах життєдіяльності людини, коли виникає потреба у швидкому пошуку інформації, обробці даних тощо. Сфера судочинства в Україні досить повільно сприймає інтегрування ШІ у професійну діяльність суддів, а відношення до використання згенерованої ШІ інформації учасниками справи ще знаходиться у стадії свого формування. Водночас, у технічно розвинутих країнах ШІ вже давно інтегрований у судову систему. З однієї сторони він використовується як інструмент для пошуку, відбору та аналізу великого обсягу правових положень, оптимізації процесу розгляду і вирішення справ, а з іншої сторони – його використання виявило «слабкі місця» ШІ, як то: упередженість, порушення принципів справедливості, порушення правил конфіденційності та ухвалення незаконних рішень у справах. Саме тому, використання ШІ судами при здійсненні судочинства, на сьогоднішній день, у країнах ЄС та України, на рівні правового регулювання, вже відбувається, виробляються принципи і підходи його використання. Проте, питання використання згенерованої ШІ інформації учасниками справи в процесі розгляду і вирішення їх справи судами, не лише в Україні, а і в інших країнах світу є дискусійними. Безпосередньо, судді, адвокати, науковці не можуть дійти єдиної думки щодо допустимості і достовірності використання згенерованої ШІ інформації як доказів. Наразі робляться лише перші кроки щодо вироблення принципів, меж і правил використання згенерованої ШІ інформації як доказів. Водночас, в результаті проведеного аналізу судової практики як в Україні так й в інших країнах світу, свідчить, що судова система, з різних підстав, ще не готова сприймати згенеровану ШІ інформацію як достовірний доказ у справі.

У даній науковій статті акцентується увага на аналізі підходів щодо використання згенерованої ШІ інформації як доказу. В результаті проведеного дослідження був зроблений висновок, що докази створені ШІ належать до складних питань, які потребують комплексного розв'язання з позицій технологій і права. Наявною є потреба у навчанні спеціалістів у сфері права щодо можливостей та обмежень ШІ, що дозволить їм у майбутньому ефективніше використовувати докази, створені ШІ.

Ключові слова: штучний інтелект, судочинство, докази, допустимість, належність.

Постановка проблеми. Рівень розвитку цифрових технологій вплинув на те, що зараз штучний інтелект (далі – ШІ) стрімко розвивається як ніколи до цього і використання людьми систем ШІ набуло повсякденності. Розвитку ШІ сприяла й політика ЄС. Так починаючи із 2017 р. Рада Європи висловила свою позицію щодо ШІ, визнавши його як нову тенденцію, здатну забезпечити високий рівень захисту даних, цифрових прав та етичних стандартів. У жовтні 2019 р. створений Спеціальний комітет із штучного інтелекту при Раді Європи оприлюднив Рекомендації Організації економічного співробітництва і розвитку з питань штучного інтелекту (Organisation for Economic Cooperation and Development, Recommendation of the Council on Artificial

Intelligence, OECD/LEGAL/0449) [1]. Слід зазначити, що Україна також є членом зазначеного Комітету, відтак Кабінет Міністрів України своїм Розпорядженням від 2 грудня 2020 р. № 1556-р схвалив Концепцію розвитку штучного інтелекту в Україні [2].

Зазначені фактори, що повпливали на розвиток ШІ ще більше загострили питання використання ШІ у судочинстві. Ці питання можна поділити на дві групи: коли сам суд у своїй діяльності використовує ШІ та коли учасники справи звертаються до ШІ, використовують результати роботи «ChatGPT» як доказів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Фахівці досліджуючи питання використання ШІ у судочинстві здебільшого зосереджували

свою увагу на небезпечних наслідках, у випадках, коли суди при розгляді і вирішенні спорів використовують ІІІ. Так, наприклад, Д. М. Белов та М. В. Белова у своєму дослідженні визнаючи перспективність використання ІІІ у судочинстві, водночас доводять, що використання судами ІІІ при ухваленні рішень у справах можуть порушувати принцип справедливості [3, 315–320]. Своєю чергою, В. І. Чабан аналізуючи межі застосування ІІІ у судочинстві зосереджує свою увагу на морально-етичних аспектах, які мають бути закладені у принципи використання ІІІ у судочинстві [4, 452–454]. Беручи до уваги усі можливі ризики використання судами ІІІ при здійсненні правосуддя Г. В. Юровська та В. В. Городовенко підтримують перехід від «класичного судочинства» до кіберправосуддя [5]. Інші дослідники також зосереджують свою увагу на різноманітних аспектах, від рівня правового регулювання до окремих випадків використання ІІІ судами при здійсненні правосуддя. Водночас питання використання ІІІ учасниками процесу лишається поза увагою фахівців.

Постановка завдання. Метою статті є з'ясувати рівень правового врегулювання можливостей використання ІІІ судами при здійсненні правосуддя та учасниками справа, а також з'ясувати межі використання ІІІ учасниками справи в процесі розгляду їх спору.

Виклад основного матеріалу. При висвітленні досліджень використання ІІІ у судочинстві наочно було продемонстровано зосередження уваги фахівців виключно на різноманітних аспектах використання ІІІ судами при здійсненні правосуддя. Відповідно, досліджуючи питання правового регулювання використання судами ІІІ при здійсненні судочинства, у першу чергу виникає потреба звернути свою увагу на законодавство ЄС із цього питання. Загальний аналіз правових актів ЄС щодо використання ІІІ судами свідчить, що вони здебільше стосуються застережень та неможливості ІІІ замінити роботу суддів. У цьому контексті варто згадати Висновки Ради Європи від 8 жовтня 2020 року «Доступ до правосуддя – використання можливостей цифровізації» [6], в яких зазначено, що застосування ІІІ у правосудді може містити ризик виникнення дискримінації і непрозорості при прийнятті рішень, що своєю чергою може призвести до порушення фундаментальних прав людини: права на свободу, недискримінацію, недоторканність приватного життя і справедливий судовий розгляд. 6 жовтня 2021 р. Європейський парламент ухвалив «Резолюцію про штуч-

ний інтелект у кримінальному законодавстві та його використання поліцією і судовою владою у кримінальних справах» [7], в якій зазначаються переваги та ризики, використання ІІІ в діяльності судової влади та правоохоронних органів. В Резолюції було зазначено умови використання ІІІ судами та правоохоронними органами – не порушувати принципи людської гідності, заборона дискримінації, свободи пересування, презумпції невинуватості, свободи вираження поглядів та рівності перед законом відповідно до Європейської конвенції з прав людини. Також у резолюції вказуються й ризики щодо витоку даних та несанкціонованих доступів до інформації.

Також судові та правоохоронні органи при використанні ІІІ у своїй діяльності мають керуватися положеннями Загального регламенту про захист даних (GDPR) [8], Регламенту (ЄС) 2018/172521 (EUDPR) [9], Директиви про електронну приватність 2002/58/ЄС [10], та Директиви про правоохоронну діяльність 2016/680 (LED) [11], що встановлюють додержання основних прав людини та принципи захисту даних в електронній формі.

Таким чином, перше питання щодо можливості використання судами у своїй діяльності ІІІ на рівні нормативно-правових актів у ЄС та Україні певним чином регламентовано. Також слід брати до уваги, оновлену редакцію від.09.09.2024 р. ст. 16 Кодексу суддівської етики [12], в якій зазначено, що використання суддею технологій штучного інтелекту є допустимим, якщо це не впливає на незалежність та неупередженість судді, не стосується оцінки доказів і процесу ухвалення рішень та не порушує вимог законодавства. Тобто, на рівні етичних стандартів, суди також можуть використовувати у своїй професійній діяльності технології ІІІ, як то для підготовки судових рішень, пошуку релевантної судової практики та аналізу необхідної інформації тощо.

Водночас питання використання ІІІ учасниками процесу як доказів ще знаходиться у стадії обговорення та суперечок як в Україні так й у інших країнах світу. Наразі актуалізація даного питання пов'язана із постановленням Верховним Судом ухвали від 08.02.2024 р. у справі № 925/200/22 [13], якою використання учасником процесу згенерованого системою ІІІ «ChatGPT» обґрунтування підстав для роз'яснення постанови Верховного Суду від 11.12.2023 р. у справі № 925/200/22 визнав зловживанням процесуального права та виявом неповаги до суддів Верховного Суду, а також до судової системи загалом, залишивши заяву без розгляду. Підставою для такого

рішення Верховного Суду було безпідставне клопотання про роз'яснення в порядку ст. 245 ГПК України, щодо мотивів прийнятого рішення та поставлені в такому аспекті, що вимагали від суду додаткового обґрунтування вже прийнятого рішення щодо правовідносин сторін, що не були предметом розгляду, а також базуючись на згенерованих системою ШІ «ChatGPT» відповіді на питання заявник від суду вимагав спростувати чи підтвердити зроблені судом висновки у постанові Верховного Суду від 11.12.2023 р. у справі № 925/200/22. Таке використання заявником «ChatGPT» судом було сприйнято як спосіб поставити під сумнів суддівський розсуд і судові тлумачення цього питання в рішенні, що набуло статусу остаточного та нехтування авторитетом судової влади, а згенеровані системою ШІ «ChatGPT» відповіді, судом оцінені як такі, що отримані із невідомого джерела достовірної науково доведеної інформації, на протипау висновкам, зробленим судом у судовому рішенні.

Відтак використання учасниками процесу згенерованої ШІ інформації, як доказів, підстав обґрунтування звернень та клопотань потребує необхідності у дослідженні.

Безумовний інтерес становить ставлення суддів зарубіжних держав до можливості учасниками процесу використовувати згенеровану ШІ інформацію як доказ та формування правової позиції сторін справи в суді.

Так, наприклад, у справі «Штат Вашингтон проти Пулоки» (State of Washington v. Puloka) Верховний суд штату Вашингтон, незважаючи на доводи адвоката щодо потреби у покращенні якості відеозапису, відхилив допуск до кримінального провадження відеодоказів, оброблених ШІ, оскільки, спілка судових експертів не визнала їх надійним джерелом доказів [14].

В іншій частині світу, у рішенні Магістратського суду Хайфи (Ізраїль) зазначено, що документи, згенеровані ШІ, можуть вводити в оману та скомпрометувати незалежне рішення призначеного судом експерта. Справа була пов'язана із відшкодуванням шкоди завданої здоров'ю внаслідок ДТП. Судом була призначена експертиза для оцінки стану здоров'я позивача. Відповідач, Clal Insurance, надав створений за допомогою ШІ документ, створений DigitalOwl, ізраїльською компанією ШІ. У документі проаналізовано історію хвороби позивача, оцінено ступінь тяжкості тілесних ушкоджень і викладені основні висновки. Суд у своєму рішенні поставив під сумнів достовірність згенерованого ШІ висновку,

оскільки невідомо який був вплив ШІ при обробці документів та яка була можливість впливу відповідача у процесі відбору документів для обробки ШІ. Відтак, суд у своєму рішенні заборонив призначеному експерту користуватися та брати до уваги висновок згенерований ШІ для проведення судової експертизи [15].

Наведені приклади із судових справ зарубіжних країн, так само як й українська практика, не визнають згенеровану ШІ інформацію, з різних підстав, як достовірний доказ у справі.

У національній правовій доктрині можливість використання згенерованої ШІ інформації як доказу в суді, належить до питань що недостатньо досліджені. Дослідники здебільшого зосереджують увагу на співвідношенні електронних доказів із системами ШІ.

Так, наприклад, Г. К. Авдєєва проводить аналіз співвідношення систем ШІ із електронними доказами, в результаті якого пропонує введення на законодавчому рівні поняття «електронний доказ» і «цифровий доказ», до якого віднести згенеровану системою ШІ інформацію [16, с. 40].

Своєю чергою О. О. Кармаза та Д. В. Кушерець досліджуючи питання використання ШІ у цивільному судочинстві пропонують на законодавчому рівні закріпити термінологію, що відображає існуючі різновиди (прояви) ШІ: 1) інтелектуальних комп'ютерних програм; 2) інформаційних технологій зі штучного інтелекту (зокрема чат-боти тощо); 3) «електронної особи» [17, с. 253].

Таким чином, дослідники згенеровану ШІ інформацію відмежовують від електронних доказів.

Звертаючись до визначення ШІ слід констатувати, що науковцями та дослідниками запропоновано велика кількість варіантів до розуміння ШІ, що вбирають у себе різні його характерні ознаки. Так, науковці виокремлюють наступні завдання, які можуть бути виконані ШІ – вивчає методи розв'язання завдань, які потребують людського розуміння; вивчає методи розв'язання задач, для яких не існує способів розв'язання або вони не коректні (через обмеження в часі, пам'яті тощо); займається моделюванням людської вищої нервової діяльності; це системи, які можуть оперувати зі знаннями та навчатися тощо [17, с. 242].

Саме така різноманітність завдань, що може виконувати ШІ дозволяє його визначати як розділ комп'ютерної лінгвістики інформатики, який швидко розвивається і зосереджений на розробці інтелектуальних машин, здатних виконувати завдання, які зазвичай потребують людського інтелекту. Системи ШІ створені для навчання на

досвіді, розпізнавання закономірностей і ухвалення рішень на основі вхідних даних. Ці завдання можуть варіюватися від простих дій, як-от розпізнавання мови чи зображень, до більш складних завдань, як-от ігри чи керування автомобілем, а також генерування зображень та звуків [18].

Також, Європейська етична хартія Про використання штучного інтелекту в судових системах та їх оточення від 3–4 грудня 2018 р. містить визначення ШІ як сукупність наукових методів, теорій та технік, мета яких – відтворити машиною когнітивні здібності людини [19].

Відтак, можна погодитись із запропонованим ще у 1956 р. Джоном Маккарті визначенням ШІ як наукового напрямку, у межах якого ставляться та вирішуються завдання апаратного або програмного моделювання тих видів людської діяльності, які традиційно вважаються інтелектуальними [20, с. 105].

Таким чином, інформація, що отримується в результаті роботи ШІ є згенерованою машиною (комп'ютером, комп'ютерною програмою) цифрова інформація на основі вихідних даних закладених для обробки людиною.

Своєю чергою, нормативне визначення електронних доказів закріплено у ст. 100 Цивільному процесуальному кодексі України [21] (далі – ЦПК України), під якими розуміється інформація в електронній (цифровій) формі, що містить дані про обставини, що мають значення для справи, зокрема, електронні документи (в тому числі текстові документи, графічні зображення, плани, фотографії, відео- та звукозаписи тощо), веб-сайти (сторінки), текстові, мультимедійні та голосові повідомлення, метадані, бази даних та інші дані в електронній формі. Такі дані можуть зберігатися, зокрема, на портативних пристроях (картах пам'яті, мобільних телефонах тощо), серверах, системах резервного копіювання, інших місцях збереження даних в електронній формі (в тому числі в мережі Інтернет).

Відтак, електронними доказами є інформація в електронній (цифровій) формі, при цьому нормативно не встановлені обмеження ким буде створена така інформація – людиною або машиною. Окрім того, законодавець вказує, що така інформація може зберігатися (існувати) в електронній формі. Тому якщо додержуватись такої логіки, згенерована ШІ інформація поглинається визначенням електронних доказів. Водночас, електронні докази, як і будь які інші докази, що б вони були прийняті судом, мають відповідати закріпленим вимогам: належність (ст. 77 ЦПК України);

допустимість (ст. 78 ЦПК України); достовірність (ст. 79 ЦПК України); достатність (ст. 80 ЦПК України).

Звертаючись до зарубіжної судової практики, слід зазначити, що починаються встановлюватися певні межі, використання згенерованої ШІ інформації в судах як доказів. Так, наприклад, В Австралії (штат Новий Південний Уельс), у листопаді 2024 р. було введено нове правило, яке набуло чинності з лютого 2025 р. Відповідно до цього правила, систему ШІ Gen AI не можна використовувати для створення змісту письмових показань, що даються особами під присягою, заяв свідків, посилань на інших осіб або інші докази, що містять необхідну інформацію, яка відображає показання та/або думку сторонника або свідка, або інший матеріал, поданий як доказ або використаний під час перехресного допиту. Суд прагне переконатися, що показання надані під присягою, показання свідків і посилання на докази повинні містити та відображати власні знання особи, а не інформацію, створену ШІ. Крім того, Gen AI не можна використовувати з метою зміни, прикрашання, підсилення чи послаблення або будь-якого іншого моделювання показів свідків, викладених у письмовій формі [22].

Таким чином починають створюватися певні нормативні межі використання згенерованої ШІ інформації як доказів у суді. Проте, й лишаються відкритими питання, яким чином інформація, отримана в результаті обробки ШІ може відповідати вимогам, що встановлюються до доказів. Адже, використання ШІ може мати на меті маніпуляцію, створення «дипфейків», тобто штучних зображень, відеокліпів та аудіозаписів, створених ШІ, які є підробленими, але виглядають справжніми, що може негативно вплинути на розгляд і вирішення справи судом.

Для того щоб інформація згенерована ШІ могла стати доказом в суді, заінтересованою стороною може бути подана додаткова інформація про вихідні дані, якщо закладалися для обробки, інформація щодо самих етапів обробки ШІ, залучення вузькопрофільних експертів, які б могли підтвердити відповідність отриманої інформації від ШІ вимогам, що висуваються до доказів тощо.

Висновки. Підсумовуючи викладене, слід зазначити, що наразі вже не стоїть питання про можливість використання згенерованої ШІ інформації як доказу в суді, а постає питання як скоро це відбудеться. Водночас докази створені ШІ належать до складних питань, що потребують комплексного розв'язання з позицій технологій і права.

Комплексний підхід необхідний для ефективного вироблення правових підходів закріплених у законодавстві для вирішення проблем, пов'язаних із використанням доказів, створених ШІ. Це може включати розробку чітких стандартів і правил для забезпечення надійності, чесності та прозорості доказів, створених ШІ. Крім того, вже є потреба у навчанні спеціалістів у сфері права щодо можливостей та обмежень ШІ, що дозволить їм у майбутньому ефективніше використовувати докази, створені ШІ. Нарешті, розвиток ШІ з урахуван-

ням етичних критеріїв, з акцентом на справедливість, конфіденційність і підзвітність, що дозволить зменшити потенційні проблеми залучення у справу доказів, створених ШІ. Оскільки штучний інтелект продовжує розвиватися та інтегрувати в різні сфери суспільного життя, вирішення цих проблем матиме вирішальне значення для забезпечення того, щоб використання отриманих ШІ доказів забезпечувало реалізацію принципів справедливості та добросовісності при здійсненні судочинства.

Список літератури:

1. Recommendation of the Council on Artificial Intelligence. URL: <https://legalinstruments.oecd.org/en/instruments/oecd-legal-0449> (дата звернення: 20.06.2025).
2. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 2 грудня 2020 р. № 1556-р «Про схвалення Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-2020-%D1%80#Text> (дата звернення: 20.06.2025).
3. Белов Д. М., Белова М. В. Штучний інтелект в судочинстві та судових рішеннях, потенціал та ризики. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*. Серія право. Вип. 78: ч. 2. 2023. С. 315–320.
4. Чабан В. І. Роль та межі застосування штучного інтелекту у судочинстві. *Юридичний науковий електронний журнал*. № 8. 2024. С. 452–454.
5. Юровська Г. В., Городовенко В. В. Суддя і штучний інтелект: переваги, виклики і загрози. *Судово-юридична газета*. 2 лютого 2024. URL: <https://sud.ua/uk/news/publication/292121-sudya-i-iskusstvennyy-intellekt-preimushchestva-vyzovy-i-ugrozy-vtoraya-lektsiya-sudey-ksu-viktora-gorodovenko-i-galiny-yurovskoy-posvyaschennaya-zaklyucheniya-kses-video> (дата звернення: 20.06.2025).
6. Council Conclusions «Access to Justice – Seizing the Opportunities of Digitalisation» 8 October 2020. URL: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11599-2020-INIT/en/pdf> (дата звернення: 20.06.2025).
7. European Parliament resolution of 6 October 2021 on artificial intelligence in criminal law and its use by the police and judicial authorities in criminal matters (2020/2016(INI)). URL: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-10-06_EN.html#sdocta2 (дата звернення: 20.06.2025).
8. Document 02016R0679-20160504. Consolidated text: Regulation (EU) 2016/679 of the European Parliament and of the Council of 27 April 2016 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data, and repealing Directive 95/46/EC (General Data Protection Regulation) (Text with EEA relevance). URL: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/2016-05-04> (дата звернення: 23.06.2025).
9. Document 32018R1725. Regulation (EU) 2018/1725 of the European Parliament and of the Council of 23 October 2018 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data by the Union institutions, bodies, offices and agencies and on the free movement of such data, and repealing Regulation (EC) No 45/2001 and Decision No 1247/2002/EC (Text with EEA relevance.). URL: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj> (дата звернення: 23.06.2025).
10. Document 32002L0058. Directive 2002/58/EC of the European Parliament and of the Council of 12 July 2002 concerning the processing of personal data and the protection of privacy in the electronic communications sector (Directive on privacy and electronic communications). URL: <http://data.europa.eu/eli/dir/2002/58/oj> (дата звернення: 23.06.2025).
11. Document 32016L0680. Directive (EU) 2016/680 of the European Parliament and of the Council of 27 April 2016 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data by competent authorities for the purposes of the prevention, investigation, detection or prosecution of criminal offences or the execution of criminal penalties, and on the free movement of such data, and repealing Council Framework Decision 2008/977/JHA. URL: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/680/oj> (дата звернення: 23.06.2025).
12. Кодекс суддівської етики. Затверджений Рішенням XI (Черговим) З'їздом суддів України від 22.02.2013 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001415-13#Text> (дата звернення: 23.06.2025).
13. Ухвала Верховного Суду від 08.02.2024 р. у справі № 925/200/22. URL: https://verdictum.ligazakon.net/document/116984639?utm_source=jurliga.ligazakon.net&utm_medium=news&utm_content=jl01 (дата звернення: 20.06.2025).

14. Dorna Moini. AI on trial: How courts are litigating the GenAI boom. URL: <https://www.thomsonreuters.com/en-us/posts/ai-in-courts/courts-genai-boom/>.
15. Haim Ravia, Dotan Hammer. Israeli Court Outlines How AI-Generated Documents Should Be Introduced. URL: <https://www.law.co.il/en/news/2025/01/02/israeli-court-outlines-how-ai-generated-documents-should-be-/> (дата звернення: 23.06.2025).
16. Авдєєва Г. К. Цифрові докази і системи штучного інтелекту у правозастосовній діяльності. Питання боротьби зі злочинністю: зб. наук. пр. Харків, 2023. Вип. 46. С. 32–40.
17. Кармаза О. О., Кушерець Д. В. Штучний інтелект у цивілістичному процесі: перспективи використання. С. 233–262. URL: <http://www.baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/102/2586/5540-1?inline=1>.
18. Штучний інтелект. Вікіпедія. URL: <http://www.baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/102/2586/5540-1?inline=1> (дата звернення: 20.06.2025).
19. European ethical Charter on the use of Artificial Intelligence in judicial systems and their environment (Council of Europe, 3–4 December 2018). URL: <https://rm.coe.int/ethical-charter-en-for-publication-4-december-2018/16808f699c> (дата звернення: 23.06.2025).
20. Методи та системи штучного інтелекту : навч. посіб. / Укл. Д.В. Лубко, С.В. Шаров. Мелітополь : ФОП Однорог Т.В., 2019. 264 с.
21. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 р. № 1618-IV. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 40-41, 42. Ст. 492
22. James Tumbridge. Can you use AI in court cases? URL: <https://www.keystonelaw.com/keynotes/can-you-use-ai-in-court-cases> (дата звернення: 23.06.2025).

Shtefan O. O. USE OF AI-GENERATED INFORMATION IN LEGAL PROCEEDINGS

Artificial intelligence (AI) has evolved from something fantastic to real and everyday in all areas of human life, when there is a need for quick information search, data processing, etc. The judicial sphere in Ukraine is rather slow to accept the integration of AI into the professional activities of judges, and the attitude towards the use of AI-generated information by participants in the case is still in its formative stage. At the same time, in technically developed countries, AI has long been integrated into the judicial system. On the one hand, it is used as a tool for searching, selecting and analyzing a large volume of legal provisions, optimizing the process of considering and resolving cases, and on the other hand, its use has revealed the “weaknesses” of AI, such as: bias, violation of the principles of justice, violation of confidentiality rules and adoption of illegal decisions in cases. That is why the use of AI by courts in the conduct of legal proceedings, today, in the EU countries and Ukraine, at the level of legal regulation, is already taking place, principles and approaches to its use are being developed. However, the issue of the use of AI-generated information by the participants in the case in the process of considering and resolving their case by courts, not only in Ukraine, but also in other countries of the world, is debatable. Directly, judges, lawyers, and scientists cannot reach a common opinion on the admissibility and reliability of the use of AI-generated information as evidence. Currently, only the first steps are being taken to develop principles, boundaries, and rules for the use of AI-generated information as evidence. At the same time, as a result of the analysis of judicial practice both in Ukraine and in other countries of the world, it is shown that the judicial system, for various reasons, is not yet ready to perceive AI-generated information as reliable evidence in the case. This scientific article focuses on the analysis of approaches to the use of AI-generated information as evidence. The study concluded that AI-generated evidence is a complex issue that requires a comprehensive solution from the perspectives of technology and law. There is a need to train legal professionals on the capabilities and limitations of AI, which will allow them to use AI-generated evidence more effectively in the future.

Key words: artificial intelligence, legal proceedings, evidence, admissibility, belonging.

Дата надходження статті: 31.10.2025

Дата прийняття статті: 20.11.2025

Опубліковано: 29.12.2025